

OMUKUETU

No: 9.

September

1955.

EKUACO LJOMBEPPO.

„Osho tuu nOmbepo ote tu kuaca muunkundi uetu. Oshoka katu shiuo shoka tu noku shi indila ongashi tu nokuindila.“ Rom. 8: 26.

Oluhepo luetu luokukalamuenjo kuopaitaalo ohatu diladila otalu zi mompumbue joonkondo. Osho mokugalikana ohatu ti otua hala nga okugalikana ihe katu noonkondo nosho ngeji hatu iciminike megalikano nokutumbula omatumbulo goopala opo tu ninge aagalikani aauanaua.

Nopo tuu mpoka Ombimbeli taji tu lombuele oohapu dika tadi tu kumica: „Osho tuu Ombepo ote tu kuaca muunkundi uetu. Oshoka katu shiuo shoka tu noku shi indila ngashi tu nokuindila, ihe Ombepo oje muene ote tu galikanene nomikemo kadi shi kutumbulua.“ Omugalikani ngoka ta popiua mpaka kOmbimbeli iha kala mompumbue doonkondo, aue, uudigu ue ouo

Mpaka tatu eta ngashingeji efano ljomuulikitumo omupe Olavi Vuorela.

tuu mbuka sho kee shi shi shoka e na okuindila. Oonkondo oku di na ngaa, ha oonkondo de muene, ihe Ombepo jOmuaa oje oonkondo da Kalunga. Ombepo ote mu kuaca muunkundi ue, ihi igameke koonkondo de muene. Ihe ngashi sha popiua uudigu ou li tuu mpaka sho kee shi shi shoka e nokuindila

Oshi uuvitike ngiini shino? Omadiladilo ga Kalunga noondjila de odo odi ili inadi facana na doka daantu. Otatu njengua oku mu pukulula. Otatu njengua uo okuholola nkene te ke tu kuaca momacimbo gi ili no gi ili. Tu tje ando pe nomuntu

Etsikilo kep. 8.

ELUNDULUKO LJOMBIMBELI MO-SHINDONGA.

Okulundululica Ombimbeli melaka ljonumba okuo oshilonga oshijapuki, ihe oshi li po uo oshidigu. Ombimbeli joshindonga najo uo inaji holoka mesiku limue nenge momumvo gumue, aae, oja pula oomvula odindji kumboka je ji lundulula. Ngashingeji oshilonga shauo sho sha pua, otua gu:na oku shi tala, nkene she ende.

Ongoka a longo oshindji shili moshinima shika oje kuku Nakambale Kanene, kokutja Martin Rautanen. Oomvula adihe a kala kOuambo, ano okuzá komumvo 1870 sigo okusa kue omumvo 1926 oje okua longekida elundululo ndjoka. Ihe haje auike a kala muljo. Aahongi oojakuauo oje mu kuaca moshilonga shoka oshinene. Ooramata doka kehe gumue e di lundulula inadi tsejika ue naua. Ooramata dimue daaprofeti oda fa da lundululua komuhongi Albin Savola, oramata ja Josua komuhongi Juho Vehanen, ooramata dimue oonkuauo komuhongi August Pettinen. MEtestamenti Epe kuku Nakambale okua kuacua kaahongi Bernhard Björklund na G. M. Sköglund. Omalundululo ngoka agehe kuku Nakambale okue ga oopaleke muene, manga inaga tuminau koshinjangido.

Evangeli pa Mateus olja njanjangidua. omumvo 1891 evangeli pa Markus omumvo 1892, evangeli pa Lukas Omumvo 1895 nevangeli pa Johannes omumvo 1896 ilonga jaajapostoli oja holoka omumvo 1897 Etestamenti Epe alihe olja holoka moshindonga omumvo 1903. Oljo olja landulua kOmappsalmi omumvo 1908 koramata ja Jesaja omumvo 1913 nokooramata daaprofeti omumvo 1914. Oramata ja Hesekiel ojo ajike inaji lundululua pamue nooprofeti oonkuauo.

Omatestamenti Omape gotango sho ga pua po, opua diladilua elundululo ndjoka li endululue ljo li pukululue. Apukululi oja li po ojendji kashona: aahongi August Hanninen, Kalle Petaja, Nestori Vaananen na Viktor Alho nefolo Anna Glad. Omuhongi Hanninen okua endululua evangeli pa Mateus, omuhongi Petaja evangeli pa Lukas nEhololo, nomuhongi Alho evangeli pa Markus nopa Johannes nepistoli ljokaaroma. Omappsalmi oga pukululua komuhongi Petaja omumvo 1926. Nokonima uo okua pukululua omapuko gamue nokuo oopalekua omatumbulo gamue, manga Omatestamenti inaga njanjangidululua.

Omumvo 1926, popepi nokusa kue, kuku Nakambale okua mana okulongekida elundululo ljeEtestamenti Ekulu alihe nokue li tumu kEhanganombimbeli ljokuEngeland

opo Ombimbeli ajihe ji njanjangidue moshindonga. Oohapu adihe sho da hogololua moshinjangido, oda tuminau kuSuomi di pukululue kaahongi mboka ja li ko. Unene omuhongi Kalle Björklund okua peua oshilonga shoka.

Ihe oshilonga shi cike mpoka inashi longua nuupu nokuendelela. Aahongi jamue oja gongala kuSuomi omumvo 1936 no ja tokola elundululo alihe li talue natango ljo li pukululue naua. Ehanganombimbeli ljokuEngeland olja tila, omapukululo taga ningi ogendji, ljo lja hala oohapu di njanjangidue, ngashi di li. Manga oshinima shoka sha li tashi kundacana, iita iinene oja tameke omumvo 1939 noja kelele manga oshilonga shoka ashihe.

Omumvo 1945 oshilonga shokunjanjangidica Ombimbeli joshindonga osha kundacana isheue. Tango okua njanjangidua oramata ja Genesis ji ikalela. Ehanganombimbeli sho lja mono omapukululo ngoka ga halika muljo oljo lja zimine, Ombimbeli ajihe ji pukululue ngaaka. Okua hogololua aapukululi mbaka: omuhongi Viktor Alho, omuhongi Kalle Petaja, ofelani Hilma Kupila ofelani Liina Lindstrom, omusitagongalo Leonard Auala nomulongi Julius Ngaikukuete. Ojo oja mana oshilonga shauo omumvo 1951.

Okua komumvo ngoka enjanjangido ljo ljene olja tamekua kuEngeland. Oljo olja pua omumvo 1954. Oombimbeli doka da njanjangidua oda tulua ihe omapeko gakola noda tuminau kOuambo muJunie 1955.

Okunjanjangida omambo ge cike mpoka okua pula iimalua ojindji noonkondo. Iicilinga 5/6 mbjoka tatu ji futu embo kehe itaji guana nandonando okugalulila Ehanganombimbeli mbjoka lje ji tula moshilonga shika, Ombinga onene nokuli oji nokukungua moongalo nomomagano gi ili nogi ili taga zi maakriste jomuujuni auhe. Ehanganombimbeli olja hala, ofuto ji kale pevi ngeji opo ajehe mboka ja pumbua Ombimbeli ja uape oku ji ilandela.

Otatu hulica ehokololo ndika noohapu domusitagongalo Timoteus Andreas da li da holoka nonale mOmukuetu: "Aatumua mboka je tu monene oohapu da Kalunga melaka ljetu, ojo ajeke ngiika je shi shi, uudigu u cike peni mboka ji itsu muo melaka ndika. Ojo oja lipo aakokoli muupagani nomelaka, unene oNakambale Kanene ngoka 'ohe jomanjolo' goshindonga. Kalunga Tate na hambelulue nokomapipi nage ke ja, sho e tu pa oohapu de oondjapuki okokulongica omapenda ngejaka"

**AATAAMBI JOMUKUETU MOMAGONGALO
GOKOUAMBO.**

Omukuetu - September.

AAJENDA JA SIMANA.

Pehulilo ljomuedi gua Julie Ouambo ajihe oja mono aajenda ja simana, sho tua talelua po kaapangeli jetu. Sho sha ningua miigongi koombinga ncombinga, itatu pumbua oku shi popji mpaka. Omboka ja kala mujo, oje shi shi, na jalue otaa vulu oku shi lesa komapandja goonkundana.

Mpaka otua hala ashike okuholola omadiladilo gamue ga penducua ketalelopo ndjoka. Ljotango oljo epandulo enene, aapangali jetu sho ja hala, tu tsejacane naua najo. Omadina ngoka tatu ga lesa moonkundana itage tu hololele oshindji, ihe shaa tuu tua mono omuntu nomeho getu jene, nena ke shi ue guokokule. Osho uo kombinga jaajenda jetu otu shi shi, oje manga inaa mona Ouambo naauambo, oja li inaje tu tseja, ngashi je tu tseja ngashingeji. Ano etalelopo lja tja ngaaka olje tu hedicacana popepi.

Upopepi mbuka ua holoka ngeji oua guana shili okudidilikua. Nale oshiguana shaauambo oshi ikalele kokule kashona niiguana jilue. Omakuti nombuga onene oja li je shi joolola miiguana iikuauo. Ihe ngashingeji ombaga uo itaji imbi ue eendacano. Ngashingeji otu ljacane popepi niiguana iikuetau jomu Suidwes-Afrika no jomu Suid-Afrika nokuli. Itatu ikalele ue nomikalo detu. Otu noku di uuca di oopalacane nomikalo diiguana mbjoka tu li najo mevi limue enene.

Eopalacano ndika itali ti efacano. „Shitunda nohed, shilongo nomukalo guasho.” Mokuendacana nomokukuacacana kuiguana oshiguana kehe nashi ete uanaua mboka she u peua ku Kalunga. Puaa normalibililo, auambo uo oja peua kuje omagano ngoka iiguana jilue inaji ga peua. Naga longicue ano mombepo jekuacacano.

Ekuacacano oljo tuulja popiua uo kaajenda jetu cluindji. Ojo oja holola mochapu dauo, nkene iilonga iinene otaji tegelele oshiguana shika shaauambo uo. Iilonga mbjoka inatu ji taleni omitenge nenge oondjoko, aaue, oje oompito oombuanaua dokuhuma komeho.

Shila tu nokupuleni: Oshiguana otashika mona peni oonkondo da guana okulonga iilonga mbjoka ajihe? Mpaka Ombibeli otaji tu pe ejamukulo, sho kua njolua; „Uujuuki tau tumbike oshilongo pombanda, nuukolokoshi ouo ohoni joshilongo.” Oshiguana shoka sha hangana na Kalunga notashi diginine oohapu de, oshi noonkondo da guana. „Guokombandambanda oje mune te shi koleke.” (Eps. 87:5).

Aajenda jetu ja simana najo uo ja holola, nkene oje otaa panda oshilonga shoka sha longua kOuambo medina lja Kalunga. Otui inekele, epangelo ljetu otali tu kuacanatango okuputuda oshiguana shika momikalo adihe omiuanaua pahapu da Kalunga, nokukelela iiponga mbjoka taji vulu okujona oomuenjo daauambo, ngele itadi tonatelua.

Kombinga jetu otatu halele aapangeli jetu ajehe euiliko nejambeko lja Kalunga omunamapangelo agehe.

Aataambi jOmukuetu oje li po 3, 663 kOuambo ajihe. KUushimba oku naataambi 957 nokOkavango oku na 120.

Momagongalo gamue omu naataambi ojedji. Ngashi kOmundaungilo oku naataambi 117, nando aakriste jako oje 1030 ajeke. Noshu uo kOnguediva oku naataa-96, mokati kaakuanegongalo 1082. Momagongalo gamue omanene omu naataambi uo ojedji, ngashi kOshigambo 318 nokOngandjera (Okahao nEtiljasa kumue) 280, ihe omua guana uo okukala ojedji. Opo tu uape okujeleka naua omijalu dika, otu nokupula: aantu jangapi maakuanegongalo ecele otaa taamba Omukuetu. Ejamukulo ndjoka (ano "persentasie") ctali holola naua eha ljegongalo ndjoka melandulacano ndika. Omajamukulo ogo ngaka-

Egongalo	Aakriste	Aataambi jOmukuetu ajehe kumue maakriste ecele	
Omundaungilo	1030	117	11
Onguediva	1082	96	9
Uukolonkadi	1054	80	8
Ondobe	3112	197	6
Ombalantu	2703	171	6
Oniipa	2732	165	6
Oshigambo	5426	318	6
Ongandjera	4819	280	6
Endola	3687	211	6
Edundja	1942	99	5
Eenana	2008	101	5
Oshakati	675	30	5
Onjaanja	2701	125	4
Ohalushu	2532	109	4
Okalongo	2485	109	4
Ongenga	4297	186	4
Elim	5837	241	4
Uukualuudi	2718	106	4
Ontananga	2663	100	4
Engela	5559	196	3
Okaku	2915	100	3
Okatope	1237	42	3
Oshitaji	5516	181	3
Oniimuandi	3051	95	3
Olukonda	4719	98	2
Onajena	6363	116	2
Okankolo	977	10	1
Agehe kumue	83740	3679	4

Ando omagongalo agehe ga landule oshiholelua shOmundaungilo, ando omualu guaataambi jOmukuetu gu kale 8,500. Tu kambadaleni okuaada mpoka omumvo tagu ja.

OSHIHOLELUA.

Megongalo limue ljokOuambo omusamane guontumba okua jolola mepja lje iimpungu jOmua. Pecimbo ljetejo oje a teja mooolata 13. Odo sho da pu kujelua, oje okue di eta pongulu, di jakule moshilonga shOmua. Omaha-
ngu ngoka oga landua L2.12.0 niimaliua mbjoka otaji ka jakula mondjambi jomujevangeliste gumue, opo aapagani ju uuve oohapu dehupico.
Napa holoke ojedji mboka taa landula oshiholelua shika.

OSHIKOLOLO SHOMEGUMBO

OMUNTU NIINAMUENJO.

OMIKALO DOMOHANGO.

2.

Eigido ljoondjokana.

Eigido ljoondjokana oli noshilonga sha shike mbela? Ngele tatu konakona naua, otatu dimbulula eigido ljoondjokana oli noshilonga oshindji notali pumbiua shili piituci jaakriste.

1. Eigido ljoondjokana otali holola uukumue uegongalo. Egongalo olja hala okutsejicilua egumbo kehe ndjoka tali ka dikua mokati kaljo, opo li mone ompito okugalikanena aagundjuka mboka taje li dike.

2. Eigido ljoondjokana otali pe aantu ompito okuholola omaimbo gomeholamo inaaga tsejika komuhokanaci.

3. Eigido ljoondjokana otali dimbuluca natango aahokani ji ilongekide, unene negalitano, opo ja konge ekuatacano na Kalunga, jo ji icanene ejambeko lje metungotameko ljauro.

Eigido ljoondjokana daakriste otali penduca maaktiste ajehe etegelelo euanaua ljokutegela oshituci oshinene shenjanju.

3.

Iinkumbi.

Otse otua dimbulula, oondjokana odo oshinima oshinene tashi pumbua euiliko lja Kalunga. Tse tu shi shi uo kutja elago ljoondjokana ngele lja jonua esiku tuu ndjoka, nena kali monika ue nuupu. Moku shi diladila otu nokudimbulukua kutja iinkumbi ojo omutse guohango. Otu na ano okukonga iinkumbi ja tja ngiini?

Otse otu nokukonga aantu mboka tu ja shi ojo aainkelua muakriste uauo, taa vulu shili okuhumbata oshimpiju shoshituci ashihe momagalikano. Ngele tatu longica mboka jaa na ekuatacano nOmuua, osho ngeji tatu pitika moondjokana detu muukuaanekuatacano na Kalunga. Onakuho-kana kehe na tale mpaka shoka tashi opalele oondjokana de.

M. Kr.

(Moshifo tashi landula otamu popiua "Okuzala" nosho uo "Iikulja niikolica")

Kalunga, omuene guegulu no guevi, okua shiti iinamuenjo ojindjijindji nokue ji tula mevi no momeja. No mehokololo ljes hito (1 Mos 1: 2) otatu uuvu, Kalunga kua tala iishitua je ajihe nokua mono ojo iuanaualela (1 Mos. 1: 37) Ncmuntu okua shitua ku Kalunga, sho iinamuenjo ja li ja shitua tango, Omuntu a shitua a kale efano lja Kalunga, oje kua peua omuenjo gue guomomuenjo gua Kalunga, kua peua oondunge odindji di vule diinamuenjo ajihe no kua peua oshilonga oshinene, osho oshokulela evi niishitua ajihe ji limo. Ano omuntu kua ningi elenga enene lja Kalunga, evi alihe sho lja gandjua mepangelo lje. Pecimbo ndjoka kapua li uumbanda pokati kaantu niinamuenjo, inaji ljacana. Inaji dipagacana no inaji tila okuheda popepi ncmuntu. Opuu li elaago enene kombanda jevi. Tu didiliken: Kalunga okua uucile omuntu - ngashika niinamuenjo uo - a lje oomume domuiidi niijmati jemiti. Peshito cmuntu ina peua epitikilo okudipaga iinamuenjo e ji lje ando, aue, epitikilo ndika aantu je li peua konima evi aliha sho lja li lja cingua no lja jelulua ejeelu enene (1 Mos 9: 3-4)

Ihe aantu ja tuloondjo, ja iteka Kalunga no ja geelua, negeelo ndika lja aada evi alihe, oshoka olja tulua mepangelo lja uo. Ano omoluaantu niinamuenjo uo ja cingua. Ncmuntu a uucilua okukonga iikulja je niilonga iidigu mevi lja cingua (1 Mos. 3: 17-19), neso lja tameke, no lja peua epangelo no ljaantu no ljiinamuenjo. No peha ljombili pue ja uumbanda nokutonga okudigu (Rom. 8: 19-22)

Ano iishitua ja cingua omolu omuntu, ihe omuntu ina kucua oshilonga she shokupangela evi nokulela iishitua (1 Mos. 9: 2), aue ojo ajihe ja gandjelue miikaha je. Nomuntu kua tameke okukua iinamuenjo jiumue, e ji hogolola ji mu jakule miilonga je no megumbo lje. Ihe mpaka tatu mono nkene aantu oluindji taa jono naji ehala lja Kalunga. Opo tuu mpoka tapu holoka uuinaji uomuenjo guomuntu, sho tatu tala nkene omuntu ta kala niinamuenjo mbi ji li miikaha je no itaji vulu okuipopila. Taleni: aanona aauambo taa kuata ondjubua no taje ji tuda omaluenja niifufu no taa jolo sho ondjubua ndjoka ja hepekua naji taji jelekele okunuka po nokuhupica omuenjo. Oshinamuenjo kehe otashi jelekele pamukalo guasho okuhupica omuenjo guasho, oshoka omuenjo aguhe oguo omagano ga Kalunga. Ombua ojo omukeleli guegumbo, uusiku mangan aantu taa koca, ojo taji tonata puua kale ngoka ta guajele megumbo nenge moshigunda. Ihe ombua itaji peua iikulja, shila taji peua okulaca ombiga noshililo shaantu, nomolu ondjala taji ta-tameke okuendaenda uusiku noku ikongela iikulja negumbo itaji li tonatele ue, ihe taji jaka shaa shoka tashi uapa okuliua. Osho noongombe! Sho di li miikaha jomuntu, omuntu oku nokukala noshimpuju nado di mone nomeja niikulja, ihe aauambo oluindji taje di eca di se ondjala. Kalunga

ta pe iishitua je iipaluca, ihe omuntu, elenga lja Kalunga, oje te ji dipagica ondjala, no te ji hepeke pamikalo odindji.

Tala oshijimati sha pukile moshilango shaantu. Kehe ngoka tahakana ombelela manganga oshijamakuti inashi sa, no kape na nguka e nohenda a dipage shili oshijamakuti shoka. Osho inashi ningila aantu uuinaji ua sha, ihe tashi hepekua unene, sho tashi halalua naa naa shi nomuenjo. Jajee uukukutu uomuenjo guomuntu!

Neng tala nkene aamati taa denge uusino ouala moku u kauila, no taa teja uutana omasipa noku u dadiga oodimbo, naasamane aakuluntu nokuli taa tsipula omeho goongombe nongola! Metestamenti ekulu tatu hokololelua nkene esiku limue Kalunga kua makula okana kokasino oko no ka popi ka ti: „Onde ku ningi shike sho ua denge ndje lutatu nokuli. Kandi shi nani okasino koje, aluhe to kauile ndje?“

Andola Kalunga a pitikile iimuna jetu okupopja, ando najo osho taji ti naa naa ngashika okasino ka Bileam! „Oshike to denge ndje? Ngame nda nana okatempa koje,“ nenge „ngame nde ku pa omahini, ngame nda humbata inima joje. Omolua shike to denge ndje? Omolua shike ito pe ndje iikulja nomeja? Ngame ngu omujakuli guoje. Omolua shike to hepeke ndje?“

Mehokololo ljokasino ka Bileam mu na natango sha shoka tu noku shi didilika. Tamu tiua: Kalunga kua makula okana kokasino, oko no ka popi. Tamu tiua isheue: Kalunga kua tonatica omeho ga Bileam, e je nokua mono omujengeli gua Kalunga. Natse otatu zimire, mbika ojo iinjengandunge ja Kalunga, oshoka uusino ihau popi, naantu ihaa mono aajengeli. Ihe mehokololo tamu tiua ouala okasino ka mono omujengeli, ano inaka pumbua okutonaticua omeho. Pua fa ka igilila nale okutala aajengeli ngashika haka tala aantu. Eeno, ngiika iinamuenjo taji mono oshindji shoka tse aantu katu shi luete. (Mevi ljaandjetu mua li omukulukadi ha mono omamoniko ogendji, oje nokua ti, aniuu okakambe ke luete oombepe oombuinaji doka tadi hongolola aantu). Katu shi shi, ashihe shoka iinamuenjo ji luete, ihe shika tu shi shi: Kalunga e luete iinamuenjo ajihe Ps 50: 10, 11. Ps 147: 9. Ps 104: 14-21. Matt. 6: 26 no te ji sile oshimpuju. Nosho otse aantu tu nokulela iinamuenjo nohenda, tse tu kalz aana ja Kalunga. Matt 5: 45, 48.

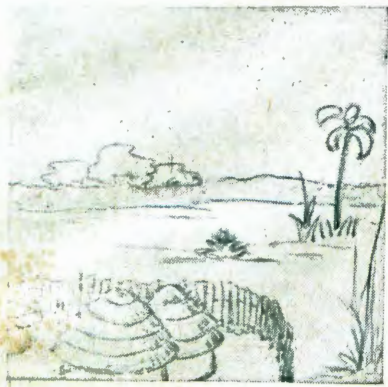
Room. 8: 19-22. Ombua joje oja dimbulula tuu ngoje ua ningi omuntu gua Kalunga? Okasino koje ka dimbulua tuu to ka sile ohenda ngashika Kalunga te ku sile ohenda? Jes 11: 6-9.

A. Rancken.

Oshikololo shaagundjuka.

MUTALENI NAHENDA.

5. Oko Mutaleni a hala. Ihe jinakulu ina zimina. Nena Nangula, okanona hejaka kopuushiinda, ka ti: „Tandi ku falako.“ Ondjila ja li onde, nokugulu kua Mutaleni kue eha na, ihe Nangula okue mu sisida kashona na kashona. Navulua oondunda daavu da monika, Nangula noku shuna ihe, oshoka kua li ina lalekua.

7. Nani mua li aantu ojendji. Jamue ja li po ja teleke. Ohaluka jouala Mutaleni a dimbulula, nkene a sondjala noonkondo. Ondjala je mu kuca uumbanda nokua ji mo. Aantu no ja kuminua okanona take ja auike kake nomueti.

6. Mutaleni a tila okuja mo moshipangelo, oshoka ina enda ko nale. Aka lala momuzile guoshihua a tale shoka tashi ningua mo.

8. Ojo no je mu silohenda e taje mu p' iikuulja. Oshicima sha li oshitoje. Aantu no je mu fala kaapangi. Okugulu kua pangua naua.

ODI LI PENI METESTAMENTI EKULU?

3

Isheue oto mono mpaka oohapu dimue dometestamenti Ekulu. Ngele u di shi mpoka di li, tu njolela u tu tumbulile oramata nontopolua nuutopoluagona (nokutja "ooverse"). Ejamukulo ljoje oli noku tu aada, manga omuedi gua Oktober inagu hula. Oadresi jetu ojo: "Omukuetu", Oniipa, Pk. Ondangua, S. W. A.

Mua mboka ja jamukula naua otatu hogolola isheua jaali mboka taa peua Omibibeli moshindonga omagano.

Oohapu doka di nokukongua ngashingeji odo dika:

"Shaashoka oshi necimbo ljasho, no shaa oshilonga shokohi jetango oshi nesiku ljasho.

Esiku ljokuvula nesiku ljokusa.

Esiku ljokukuna nesiku ljokuvuda mo iitsikilua.

Esiku ljokuponda nesiku ljokupanga.
Esiku ljokukumuna po nesiku ljokutunga.

Esiku ljokulila nesiku ljokujola.
Esiku ljokunik'uucigua nesiku ljokudana.

Esiku ljokuhalakanica po omamanja nesiku ljokugongela omamanja.

Esiku ljokupapatela, esiku ljokuikalekeka ompapatelacano.

Esiku ljokukonga nesiku ljokukanica.
Esiku ljokupungula nesiku ljokuekelahi.
Esiku ljokutuula nesiku ljokuhondja.
Esiku ljokumuena nesiku ljokupopja.
Esiku ljokuhoola nesiku ljokutonda.
Esiku ljolugodi nesiku ljombili."

Omundonga omukulu - je muene kee po ue - nomukuauo gumue kui ja hokolola ngeji;

OKAKULUKADI.

Okokutumbo jomokuti. Oontumbo dika di li po mbali, jimue kOndugulugu, pokati kOndonga nOukuanjama, opoopagila dondjila, onkuauo kOmagongati, pokati kOndonga nUukuambi.

Oontumbo dika odo oongangalodi, omo mu naacici ojendji. Omuntu nge ta piti pOkakulukadi, ha file ko evi nenge ta tula po iifo jomusati nenge joshihua shomugolo. Ota saagele, ta nijile po omajeje e ta ti: „Pthu, pthu, tse tua piti po, kuku“. Ngele omuntu ta piti po ouala, ita saagele; a fejoka ota kuatua kaacici nenge ta peua omipja.

Ekota ljoshimenka shOkakulukadi oljo ndika: Nalenale Aandonga naakuanjama ja li ja kondjicacana, ja jugacana oongombe no ja kucacana aanona ja ningi aapika. Omyula ngele inaji loka moshilongo shimue, aanaluhepo kaja li je na mpoka ja ka hehela andola, nando moshilongo oshikuauo omyula ja loko naua, oshoka eendacano kalja li mo mokati kauo. Onke ano omukuanilua guaandonga nohamba jaakuanjama oja tameke okutunga ombili. Miilongo ajihe iijaali mua hogololua aasamane jaali nenge jatatu, mboka ja koko no ja piti etanda. MOndonga mua kongua ongombe onzini ondude cokocoko, naasamane mboka ja ji najo kOndugulugu, kuakuanjamantu uOndonga. Ongombe ndjoka ja dipagelua ko. Pokuma mpoka pua holoka ontumbilili taji icanua edina ljajo Okakulukadi. Oko onkombambinzi, edidiliko ljombili. Osha ningua muujuni ua Uejulu na ua Kambonde ka Mpingana, omumvo 1889.

Omutokolua a se ngele a londodua nenge a hunuka kaakuati je, ta ji ontuku e ta matukile mokuti. Aakuati je taa ti: „Tu kotokeni tuua ade Okakulukadi!“ Shaa tuu omujindapo a ciki pOkakulukadi, oku li megameno ljaacici, naakuati je taa shuna ouala.

Okakulukadi oko uo oshidila shekango. Oko haka kelele ekango, omuntu kee na okuja mo, manga ine ka jamba. Tango omuntu ngele ta ji kontsakala, oha fala ko iilja nombandu jekaja. Opo mpoka tapa monika ompito jokuegulula ekango, naantu ja je ko. niimuna ji je miihenguti. Ihe omutapi guekango, kehe ngoka a hala okuguanica oshidila shika, okua li e nokujamba Okakulukadi hoka ngele ta ji mekango nenge ta zi mo.

Osho omujakuli guOmukuetu a hogolololua kaandonga jaali.

OMUHECI.

Jaje, okambuena ho
ka li okampote nko,
embo ndjoka ljangje,
meme e li pa ndje!
Nosho uo ka kuat' ohema.
Tala, nkee ja foshilema!

Mokuta! iinjanju mbjo,
ngashi uo odudu ndjo,
dimbulukua naua
mbjoka ue ji peua,
ngu ji pungule aluhe.
Njanjukuuni, tse atuhe!

O K A A N D J E T U

OSHIGONGI SHOKOKALOKO.

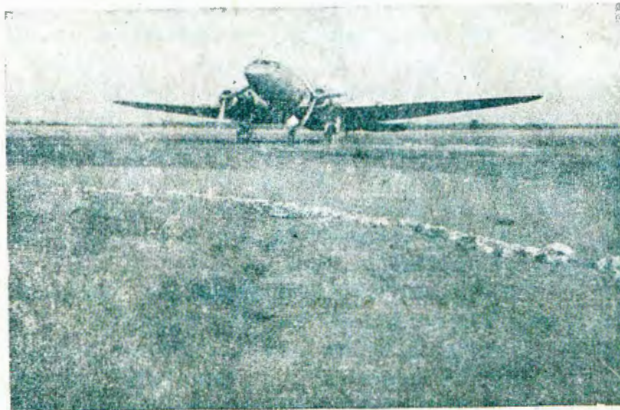
Eti 26 Julie 1955 mOkaloko mua gongala oshigongi oshinene moka tua talelupo kaahona aanene. Moshigongi shika omua li mua gongalele mo aantu ojendji je cike pomajovi nge gane nenge gatao Aantu oja li ja gongala kujele manga aahona inaa-je ja. Ojo uo ja kuutumbikua naua noja kala ja tegelela aahona.

Potundi ontitatu jokomatango aahona ja ciki pOkaloko noshigongi osha tameke. Sha tamekicua eimbilo: Tatu imbile Omua. Omusitagongalo omusamane P. Kambonde a lesa mu 1 Petr.2: 13-17. Vulikeni kepangelo kehe ljopantu omolu Omua; nekua galikana. Omuhona Viljoen okue tu popica nenjanju nohoole ojindji; ong'ojana aaholike. Oje okua li a popi nkene omauvaneko gamue ga li ga uvane-kuu oinumvo gua ji, ga guanicua na gamue taga ka guanicua uo. Pua popiua kutja oongombe odi nokuuendua. Omuhona ngika okua hololapo omadiladilo ge nkene a tala omimvo da ja: Inatu mona etejo euanaua, oluhepo lua lipo. Oshoka omvula inaji loka.

Oku na uo etegameno kutja pamue Kalunga te ke tu pa omvula ombuanaua opo tu ka kale netejo euanaua komeho. Oje okua uvaneke oku tu talelapo omumvo tagu ja. Opuu li aajenda ojendji aatiligane. Jamue jomujo tatu ja tumbula. Opuu li gumue omucaneki guomafano, omukauo omukonakoni guuvu uelega, na gumue oku noshimpuiju nehumokomeho ljaauambo nokua hala aauambo ja jambulue noja putudue shili. Komeho ota ka hololapo omanjolo ge gamue moshuambo. Omuhona isheue nguka Minister Verwoerd okue tu hokololele nkene a li a kundana kutja aauambo ojo aantu aauanaua, haa ningi sheno omukuanii- luu guauo te shi ja lombuele. Onkee a kala nehala no ngashi uo e shi ningi sho e ja e tu talelepo je muenemuene. Oje okua popi kutja aauambo ojo aantu aanelago shili. A hala okumona oongombe detu opo elunduluko li uape okuetua po. A pandula unene omolu oondjimbo detu nokua ti: „Ngoka ti imbi, omuenjo gue ogu nokukala gua jela, nangoka ta galikana na tange Omua.” A popi nkene aasita jomagongalo naalongi taa longo naa naa oshilonga shika sheputudo okuputuda oshiguana ngashi omukuanii- luu nomalenga taa ningi. A holola nkene mu Unie mu na aantu jamue mboka inaa hala okulonga nando, shila okuhehela ouala. Tu uvite oje ita hokua ngoka itaa ningi sha.

A popi kutja iilongo mbika oja hangaua na oji nepangelo limue. Onke aatameki joveta, ngashika je, omakutsi gauo oga pulakene shoka tashi popiua nenge tashi puliua. Ondjila oje eguluka okucika kaatameki joveta. Kehe ngoka a hala okupula sha ota pulakenua. Ihe shimue ashike, oku nokutseja nkene ku nokupulua. Na okua ti: Ngele tamu diladila sha shi kundacaneni tango nomukuanii- luu. Omukuanii- luu opo e shi kundacane nomupangeli komufala na komufala e shi cikice momakutsi goveta.

Oje a ti ita vulu okupa omuntu shoka inee shi hala. Onkee omakutsi ge oge eguluka a uvve shoka aantu jevi ndika taa pula. Otandi mu pe uunengo: inamu ende- lela unene. Diladileni aantu je li mu Unie

Odila ndjika ja fa doka aajenda jetu ja simana je ende nado.

One otamu vulu okupula shaa shoka mua hala. Otse tua monacaneni notua tsejacana. Uukumue nau kale pokati komubantu (omuluude) nomutiligane. Na hugunina okua kundu omukuanii- luu nomalenga nomuenjo aguhe.

A gandja omagano komukuanii- luu no kaasimanekua jatatu. Aantu je ja peua uuleke, omakaja, omongua nootee.

Omukuanii- luu a popica omuhona nohapu oombuanaua nokue mu indile a je megumbo e ke li tale. Omuhona a etelua iipaluca kaakiintu ja zala pamukalo guoshindonga. Ojo oja popica aahona pamukalo guoshindonga. Opuu li uo omusamane a zala pamukalo guonkulu jonale na jaali ja hiki oontunda. Aahona je ja tala nomeho ge cike - mpa. Minister a lesheleu ombapila jomukuanii- luu moka omukuanii- luu a pandula molu etalelopo ndi nokue mu halele egameno nejambeko lja Kalunga mondjila jauo sigo ja ciki. Esiku lja tetekele omukuanii- luu a tumu oongombe jonjama kokapale koodila nomagano omakuauo je ke ga peua megumbo.

Kalunga na jambeke oolueendo lua- Minister nguka kua ende momavi getu. Otu uvite olueendo lue kalua li po osima.

Oshigongi sha hulica nondjimbo Muleli ngoj' gualuhe." negalikano.

Lasarus Kristian.

MINISTER VERWOERD KUUNINGININO.

Esiku eti 28 lja Julie Minister Dr. H. F. Verwoerd pamue na Administrateur D. T. du P, Viljoen oja talele po kuuninginino uOumbo. Ojo oja cindikilua kaakulukadi jauo nokaantu jalue je vule omilongo mbali. Oje ende tango noodila mbali oonene ja ka tala omulonga gua Kunene noja lambele ihe kokapale kokOmbalantu pecimbo ljoshitumbetango. Okuza mpoka oja tsikile kOngandjela niihauto ine.

Manga aajenda mbaka aanene inaa cika, kokamba jaNgandjela okua gongala egongi enene ljaauninginino ajche. Aantu aakuambi naangandjela naakualuudi naakolonkadi naambalantu oja kuutumba ko, kehe oshilongo mongundu jasho. Aajenda oja kuutumba metsali li li komeho gaantu

Aakuashigongi ajahe' kumue oja li ngiika je vule omajovi gaali.

Aaseinari jokOngandjela oji imbi oondjimbo do opala petameko ljoshigongi. Omboka ja popi tango, ojo omuhona guomOndangua, Mnr. Crosman, nomuhona guokuWindhoek, Mnr. Allen, na Administrateur jetu, D. T. du, P. Viljoen.

Konima jauo Minister Dr. Verwoerd okua popica oshigongi. Sho a mana oku shi uhaleka, oje okua popi iilonga mbjoka taji tegelele oshiguana shika shaauambo. Omatumbulo ge gamue ogo ngaka:

„One ojiilongo itano, ihe one amuhe aauambo. Omu nevi euanaua ljo oopala, ihe ngele itamu uuvacana no itamu kuacacana nokulongela kumue, otamu kala mu nuudigu.”

„Mu Unie omu na aabahtu oomiljona omugoji. Muua mboka omu na aanandunge ojendji mboka taa kuaca ndje Otatu ka hogolola uo aalumentu jamue mune, e tatu ja fala ku Unie ja ka tale aabantu aakueni nkene ja tja. Omboka otaa vulu ku mu lombuela shoka taje shi panda hujaka notashi mu oopalele.”

Onda hala uo ndi mu kuace, mu mone oondama da guana, ihe ngele ne itamu kuaca uo, nangame itandi mu kuaca. Osho uo miinima ajihe - Onda kundana mua hala aantu je noondunge ja longua naua. Ano aanona jeni mu noku ja longa omikalo omiuanaua. Aanona itaa ningi aauanaua itaa longo.”

„Omunona ta kuiininua, manga e li po omushona. Ngele ta tameke okuenda, ota kuacelua, opo a tseje okuenda naua muene. Ihe ota kuacua ashike manga je omushona, ha aluhe. Ni ilonge uo okuenda je muene. Oshoka ngele iti ikuaca je muene, nena ke shi ue omuntu, edina ljouala. Aantu jiilongo mbika oja hala ja ninge aantu, ha manima. Epangelo otali ja kuiinine, ihe tali gandja uo ompito, ji ikuace jo jene.”

„Omua hala epangelo li humice ooskola deni komeho. Ihe epangelo haljo tali kala unene noshimpuiju shoku di humica komeho, ihe oshiguana. Nena oskola taji kala joshiguana sho shene. Aakuniilua nomalenga ngele taa kuaca, ooskola otadi kala da kola.”

„Onde ja ndi keke po iitaji jomakuega mbjoka taji mu tsu momagulu geni, sho tamu ende, ondjila ji eguluke naua ju uuka komeho.”

Konima aakuanii- luu nomalenga oja jamukula kehe gumue peha ljoshilongo shaandjauo. Muene guoshilongo shaangandjela, omukuanii- luu Uushona, mokupe- ndula aajenda okua ti: „Otu uvite uukumue pamue nootate jetu aapangeli. Otua hala okukala mepangelo lja Unie sigo okusa kuetu. Ooskola otatu di pumbua shili. Omuntu ngele ina longua, oje kee shi omuntu a guana. Oshilonga shika shelongo natse uo otua hala oku shi kambadala, ihe otua pumbua ekuaco lja tate.”

Aapangeli aauambo naajenda oja pacana uo omagano. Konima joshigongi aajenda oja shuna isheue kOmbalantu, noodila dauo ode ja fala kuuzilo.

SHITLANGU.

o m u n a g u o k o m b a n d a

Lja njolua
ku
Andre de Clerc
na
Eduardo Mondlane

Lja lundululua
ku
Hosea Namupala,

Etsikilo.

SHITLANGU.

Esiku lja landula, Majeriman, sho a piti pegumbo ljaandjetu okua li u uvite naji: okua li a teja okashandja ke. Onda kambadala oku mu hekeleka:

-Kape na mbudi, Majeriman, otatu vulu okuninga uushandja ujali nenge utatu. (Onda li nda fa ndi shi okulonga iihikomua joopala!)

Mokucika pekango, otua li tuake. Osho oshoopala- esiku ndika otatu vulu oku li longica! Onda eta po oongongo dimue (soet lemoene), di niipeta iikukutu inaadi oleja. Majeriman okua hogolola po oshijimati she, okua konakona kiipeta mpoka ta vulu okuulula nokambeke ke. Noonduge, nuupu, nuupunda, nomacindo omashona, okua tsipula osbijimati nokua cina mo omeja noonkenja oontiligane. Sho e shi ningi, otua ka joga oongongo momucima guomeja. Ngashingeji otatu ka tala ihe ngele oshilonga shetu otue shi ninga naua. Tu ihekele kutja uuhumba uetu ou na omaui.

-Majeriman, kambadala.-

Otashi pumbua okuguma okuindji opo tu mone eui ljoopala mokahumba ketu. Oke na omaui gaali, ljoopombanda obali etua kokuegulula oombululu adihe, ljopevi okokucitika ombululu onshona nomunue. Majerimar okua fuda po kashona miilonga je e ta tala moombululu.

-Ngoje omuonongo!- Osho nda ti nonkumue. -Ndjono ja landula ko nduno!-

Kuume kandje okua li i inekela ota pa ka za uuanaua.

Ongongo ontijali onshona. Majeriman okua mono mujo omaui gopombanda gaali ga faacana. Manga ta ningi okanima ke okatijali, onda mono ompito pu nkoka kotango. No inaandi holola po nando eui ljasba, ondali ndu uvite uushandja ujali otatu ka ziminacana (oshoka onda li ndi na onduge javo auhe ujali), nonda li ndi shi shi otatu ka tsakanica sha oshiuanaua.

-Majeriman, ngame ondi na po onduge ngoje tameka neui ljoje ljopevi ngame tandi jamukula noljandje. Ngoje oto ji mo tango ngame e tandi hulica,- nondi imbi eimbilo.-

Eimbilo ljetu osho lja jeluka nokukuluka muljo ljene neui lja vundakana noljoluhodi ongejoka tali londo komuti nomalimbililo notali kongo mpoka ta li ikuatelele.

Otua dana naua omuku guongula ndjijaka!

Esiku limue meme okua hokololele ndje ehokololo (ehistori) lja Majeriman:

-Shitlangu, ngoje omunelago u na kuume koje ngashi e li po omushiinda shetu. Ou shi tuu nkene a mono edina lje? Pecimbo ljiita iinene (1914- 1918) nakusa he

okua li ha longo kuushimba momina nombulu ndjoka ja li ji mu hole noje mu pe oshilonga shaukuluntu (boss-boy oforomana nenge tu tje shuukomeho. He ja kuume koje okua li oshikumica oshinene komuhona gue. Oma iladilo gomuhona oga li ngaa ogo ngoka ga foromana. Omumvo kehe he ja Majeriman okue ja kegumbo koshilongo shaandjauo okufuda po iuike jimue nokua shuna isheue kiilonga je. Ano pehulilo ljiita ongoje sho inoo valua) okua uvu aniaua oku na okamati. Nenjanju enene neinenepeko okua ji a ka lombuele omuhona gue.

-Onaua- osho omuhona a ti -okamati koje nkono oto ke ka luka ngiini?-

-Otandi ke ka luka -Germans- (aandouishi) foromana osho a jamukula oshoka tse na ngoje otui inekela onkondo dauo noku di kuminua. Omumuandje ota ka kala omunankondo aandouishi (Germans). Edina ndjoka Majeriman olja za ku German. Aandouishi mosh Engels ohaa icanua Germans. Okua guedua ihe Ma- tashi aa- Ma- ger- man ljo Majeriman tashi ti aandouishi.)

Meme, nani ehogololo ljedina oli noshilonga?-

-Shitlangu, tala okaketica nkoka ho e ka landa kaatiligane. Oke na oshisiikilo, nokoshisiikilo oku nonkogo. Kamuandje edina oljo onkogo, ku ndjoka aacici taa kuatele iisiikilo joomuenjo detu. Omadina gamue ohage ja haluca gamue ohage ja pe esimano (ookalunga, aacici), Njokokulu okua li e ku lombuele a ti edina ljoje ehohlike kaacici. Edina li holike kaacici oljo ejambeko. Sho ho mono okuume koje jamue haa holeke omadina gauo goshili, ohaa kala ja tala okukuatua kaacici.-

Ecimbo tuu ndjoka kuku okue ja po, onkundacana detu noda hulu. Meme okua kuca oshuma nokua ji komucima. Etango lja toko, nokakadona kopuushinda oka holoka po ki ile omulilo.

Ondi iuete nde egamena koshijala shomanenge shoka sha dika elugo. Kuku oje omukulukadi a kotoka. Okua tokola nda ningi oshinima shoopala.

Shitlangu, fala omakala kaandjauo jokakadona.-

Inandi holcla nando uinaji ku ngoka ta tala ndje. Nekuaco ljokakuni, onda joko omakala gamue, nde ga tula peke nonduka ko. Onda ende tandi ga tula peke ndika na ndijaka (oshoka omapju). Omulilo otagu ende tagu uelima Okakadona sho ka pandula ndje, onda holeke okakadona einenepeko ljandje, noshipala shaa na uehame.

Tadi tsikilua

OMUHONA DR. H. F. VERWOERD TA GANDA AAUAMBO.

Esiku eti 26 lja Juli 1955 mOkaloko omukuaniilua gaaandonga okua gongala pamue naandonga je je cike luo po 5000, ja kunde omujenda omunene Minister jiiinima jaalude Dr. H. F. Verwoerd a zi ku Union.

Dr. Verwoerd okua pandula emonacano lje naauambo, nokue tu fatululile etulukumue ljoompango da Union na S. W. A.

Okue tu tsemukumo tu vulike kaa-kuatelikomeho joshiguana no kua hala kehe ngoka a diginine iilonga jokukoleka oshilo-

ngo. Puaa kale ngoka ti ilongele muene auike.

Mokupopja ooskola domQuambo Dr. Verwoerd okua ti: Otandi jamukula ngashingeji omapulo geni ga kala haga ada ndje huijaka; Jamue jomune haa indile aniaua ooskola detumo domQuambo ndi di kucemo miikaha jetumo di ninge depangelo. Ihe ngame otandi ti: Aantu mboka haa indile ngeji kaje shi uo shoka taa popi. Omuntu oku nokudiladila tango manga ina popja. Jeleka ando ngele to lica oongombe ntano adike ou na ngaa uupu, ihe ngele u noongombe omacele gatano 500 ito lica nuupu. Nando u di topole oohambo noohambo di ljaacane kokule onkene tuu u nuupjakadi. Horomenda oku na ooskola mu Union na palue di li miikaha je. No pu na uo ooskola dimue da pumbua ando di kua- cue iimaliua ku horomenda ihe itashi vulika manga. Ooskola domQuambo sho da mono ekuaco ljiimaliua haji zi ku horomenda, ekuaco ndjoka hali guane manga. Horomenda ina zimina ano eindilo ndjoka.

Dr. Verwoerd okua gueda ko a ti: Shila otandi mu pe oondunge oombuanaua ooskola dika nkene tadi vulu okuhuma komeho nando horomenda ina gueda ko kiimaliua. Oondunge oombuanaua odo dika: One aavali jaanona gongeleni iimaliua e tamu ji gandja kooskola doka tadi putuda aanona jeni, ji guede mbjoka hamu peua ku horomenda. Aavali ne amuhe ngele mua ningi ngeji, komeho otamu ka dimbulula naanaa kutja iimaliua jeni nani inaji hepa.

Dr. Verwoerd okua ti omakutsi ge otaga kala ge eguluka no ta pulakene natan- go aaambo shoka taa pula. Ihe okua gueda natango e ta ti: Ondunge ndjoka nda hala mu ji taambe nena noku ji diladila shili ojo ndjika kutja: "Moenie te haastig wees nie! Dink eers, maar versigtig." koku- tja: Muaa ulume unene ue okupopja! Diladileni tango, ihe diladileni noondunge. Tangi sho nde mu mono na ne mua mono ndje. "Laat die samenwerking tussen die witman en swartman goed wees".

Omukuaniilua gaaandonga okua ti: "Otandi pandula uunene epukululo ndika "Tuaa ulume okupopja." Oshoka opu na shili aantu haa uluma okupopja jo inaa tala naua. Haa ningi nokeisho nokokanja. Oho haluka uala ta ti: Okakambe hoka take ja." Okanima ka cike nani okandongi."

Oto ti ngiini omuambo omukuetu? Omuhona okua kundana ando peni oohapu dono? Otashi vulika tuu aaambo ji indile epangelo li ja kuce mo mooskola detumo ljaasuomi? Jo aaambo mbono inaa hala mooskola detumo ljaasuomi ojo mbono inaa longua natango mooskola? Nenge ojo mbe- ja ja longua mooskola domatumo giili? Nenge ojo tuu mbano ja putudua ketumo ljaasuomi? Elalakano ljaauo mbela olini?

Horomenda okua pandula etumo ljaa- suomi sho lja kondjo oomvula noomvula okuputuda oshiguana shaauambo noku shi humica komeho. Epandulo lja horomenda tatu li dimbulula uo mpoka sho ha gandja ketumo iimaliua jokukuaca etumo meputuko ljaauambo.

Epulo enene oljo ndika: Omuambo jemuene okua hala shike ano? Ihe epulo ekuauo li vule ndika oljo: Kalunga oku nediladilo linipo mokuputuda oshiguana shaauambo?

L. Auala.

OUNJUNI TAU TONGO SHIKE

Ovambañu (ovalaulaule) tava taña okukala kuavo vene,

“Etaño mokati kovadaleluamo otali di mehanganafano lavo,” cmushangeli uehangano lelongo lovalaulaule F. J. de Villiers csho a ti. “Ovalaulaule ka ve na ashike omumbue moanima jopalutu ndelene unene kombinga jeeñgedi diua mokukalamuenjo kuomu’u umue osho jo kuoshuana. Etaño lokukalamuenjo kovalaulaule ka li li molupu lueendunge ile loiuaana ndelene omekalafano (omehanganafano) lavo vene. Ope na ihapu hai njonauna mokati kovalaulaule notai taña oiuaana jovabañu.

Molukanda moshilando shimue tamu fi ovalaulaule 50 komuedi keshe va tuua kovakuao nembele. Oshilando ile oshilongo otashi dulu ngahelipi okuhumifa ko ovañu noku va tungila moñgalafano iua ngenge ovañu vovene tave lietele oiponga. Molukanda lumue omu na omualu uovadalua uhapu ndelene vahapu inava dalua mohombo. Ehombolo olo li li etungo loñgalo joshuana oli li pokuhula po. Ounona otava kulu ve he na eumbo lavo no ve he na elongo lovakuluñu. Ouhando uavo nokuhapangelua okua shivika naua. Omuñu ita dulu okufija po eumbo laje oufiku otali vakua po. Mongudu tuu ei ombudi noulunga tau longua, ouua nefimaneko nokufimaneka oovakuauo kua kana. Omumbue jovalaulaule ngashi ja aveshe ha koinima jopalutu ashike. Omafiku okomesho otaa pula oilonga jashili okukuafa oshuana osho elinekelo lasho li li komukaña uoñgalo neeñgedi diua meni nokombada jedimo. Ekuafu olo linene tamu dulu oku li ningila ovañu veni li li kombinga jomikalo diua nojompo.” de Villiers osho a ti Ehangano lelongo lovalaulaule ole litula po li kuafe ovalaulaule ovanjasha oku va longua va kuafe oshuana shavo moilongo javo.

Omito iua jovalaulaule, Vanini va longua,

Moilongo javo omu na oilonga ihapu kovalaulaule ava va longua, de Villiers osho a ti povabantu vamue kua li tava peua eeñgatu domelongo. Ovo va mona eeñgatu ove fike 69. Vahapu vomuvo ove na B. A. mu Universiteit ja Suid-Afrika.

Ovalaulaule tava dulu okujakula vakua mepangelo, mokulonga omapja, momatungo, mondado, mokuongela oinima mokutuma oitele, mokulonga ouhaku nomeputudo neendjovo da Kalunga. Omido odo 50 da pita opa li

oluhepo loilongua novalumeñu vanini va longekidilua ovalaulaule ve fike peemiljoni 9. Ovahakuli vomajco vangapi ovabantu. Ka pe na. Ovadoktora vangapi. Ovanini. Ovanandunge voilonga jomapangelo vangapi ile ovatungingulu. Ka pe na nande umue. Ovalandifi ovanini ngenge to diladila eemiljoni 9.

Oilonga jomatungo ojobabantu moilongo javo nomalukanda. Ovatungi novahongi voipilangi novakolngi novapangeli voikende novapangeli vomundilo uolusheno ovo ovabantu vovene. Ovalaulaule ava va longua meeskola doilonga ova tambulua paite melngelo loshuana shavo. Omudo ūa ja okua li ovalaulaule ejovi va hala moskola joilonga, oskola ojo johoromenta i li ku Vlaktefontein.

Oku jadi oilonga jovahakuli vomafele rovahakuli vomajoo omafele nevajakulihakuli novapiluli vomiti mokufiloshisho ovabantu komalutu. Epangelo ohali jandje oimaliva omudo keshe opo ovalongua 15 va longue oupangi mu Durban moskola ojo ja jeuluka paife.

Moilongo jovabantu otamu pumbua ovañu’ va pita moskola jokulonga omapja novakuafi omalenga a longua. Koumbangalañu uedu lovazulu otaku tuikua omi (ofuka) odo tadi kuafa oluhepo lua Unie kombinga notadi pe oilonga ihapu ei tai pula ovalongi ovabantu ngashi ovalongi vomasina novatuiki (ofuka) novanongo voilongifo, novajeleki vedu novalongi novajakulihakuli novapiluli vomiti. Moilonga joforomente moilongo jovabantu otamu ka kala epulo lokupula oipangelo neehospitale nomajufopangelo neembeleva dovapolifi nodoposa neeskola noilongahangano. Otaku pumbiua eengulu 350 000 dovabantu neeskola neengerki neembeleva.

Opolifi jomu Suid-Afrika oi na nokuli ovaputuduabantu 10 000 moilonga ovo tava longo meembeleva moilongo jovadaleluamo.

Ongahelipi ovatiliaane ve uja okukalamu Suid-Afrika. (etuikilo) Jan van Riebeeck,

MOmukuetu ua huunina otua ūa ñge ovashingiskepa va indila ehangano “Nederlandse Oos-Indiese Kompanje” li tume ovañu ku Kaap. Ehangano la dimina eendunge dovashingiskepa nde tali hoolola Jan van Riebeeck a tumue ku Kaap. Oje okua li monale mu Kaap osheshi okua li a enda oitukulua ihapu jounjuni. Oje okua ja moilonga jehangano olo manga omunjasa. Okua li e lilonga nde ta ningi

omudoktora ueeskepa pamufika uoma-fimbo enja. Okua li e shi okumanga oipute nomaulu ile omaoko a teka nokua li e shi sha jo koudu uomomeva. Efiku olo manga Okrimesa inai dana okua fikama mu Holland nomualikadi uaje novana novatekulukaiñu vavali, omulongi uoikunino okua li jo neumbo laje. Ovañu ve fike 70 ile 80 pamue novakaiñu vavo okua li ve nokukala mu Kaap. Omua li natango cvañu vahapu meeskepa ñatu odo da li mefuta tadi uja ku Kaap ndelene mbali domudo otadi pitilile po di je ku India. Konima joluendo luomafiku 100 Jan van Riebeeck novakuluñu veeskepa ñatu novanambeleva novakuaita ova heluka mu Kaap eti 6 la April. Jan van Riebeeck oje a ljata tete edu. Okua li a djala oikutu jaje iua nondjafa ile nelapi lomofingo komapepe aje. Ombulukueva jaje okua li ja huelua meeñgaku domapa. Okua li jo a djala cmukonda poño. Eshi ovañu va Jan van Riebeeck ve liongela puje okua ti okua’ kuata edu letu Suid-Afrika e li kuatela ovatiliaane li ninge oñele jokufuda nojoikulja jovakuafuda va Nederlandse Oos-Indiese Kompanje Ckua kufa ko embale laje nde te li dungadunga lutatu. Omukuaita ou e na epanela la Holland okue li dunga jo moñepo. Omukuaita okua umba omauta atatu, van Riebeeck okua uila po nde ta hambelele Kalunga epuniko eli lihapu.

Oudju uovatembuki,

Okua li ne ve nokuhovela okutunga omaumbo avo. Pehovelo inashi huma komesho naua. Ova tula manga odula inai uja. Okua li kua kukuta ka ka kua li nande eengala ile omuidi utalala. Oumulonga vahapu okua li va puinina nedu la kukuta. Oñepo oikutu jokoushilo oja denga nondui ovañu ava tava tungu. Oikulja ojo va dja najo ku Holland oi li pokupuapo vo inava mona nande oku taku linjenge ovadaleluamo ve noimuna shashi okua li va tuala oimuna javo meni ledu ja ka kongu omuidi. Oiviike imue van Riebeeck okua kala mefuta moskepa novañu vaje manga vamue va li meefaila komuñgulo. Ovanaskepa ova hovela okutunga epopilongulu okulipopila efimbo lovatondi. Ojo oja li apa pe na ombeleva ja kula ja Kaap joposa paife. Okua li ja dingililua nomukaña ou hau lotoka omeva ngenge ta ji kefuta. Okua li i na oshungo pokati i dule omakuma opo ku tulue amatenda ngenge taku umbua ovatondi. Ondjuo joinima noshihakulilo neenduda da tungua jo. Osha pula efimbo lile okutunga omatungo aa, shashi okufu okue

AALESHI TAA NJOLA

Ongahelipi...

ja no n̄epo ja fa hikosungulu. Vahap
muvo ova kuatua koudu. Ovanaudu
ova hapupala efiku keshe ndele ete-
mbu alishe tali fe oshihakulilo sha
kula. van Riebeeck ina limbilua na-
nde nande oudju ua fa tau tuikile
alushe. Odula oje uja nova mona oi-
fitukuti needila nomuidi ua mena.
Paife otava dulu okukuna eembuto
davo. Ovadaleluamo ova aluka jo noi-
muna javo meni ledu. van Riebeeck
okua landa kuvo oimuna noshikushu
nomavinju nomakaja. Oudju uovate-
mbukili oua li opo n̄ge ve nokumana
po oiljani. Ova ninga oiunda va tule
mo eedi neengobe ndelene eeŋgoshi
ohadi uja oufiku nohadi shindi mo
eedi moiunda. Eengue ohadi di shindi
mo ashike omutenja nomufita e uete
ko. Molu oudju ou van Riebeeck okua
li e na ashike eedi omafele amue ne-
ngobe omafele atatu. Oule uehani 8
mu Taafelbaai inamu tula nande oske-
pa. Eshi imue je uja van Riebeeck okua
i a h f i nokue liudite eshi te i kuafa
loimati nombelela. Paife Kaap oja ni-
nga ne oñete jejakulo le skepa.

Simon van der Stel,

Otua uda n̄ge Jan van Riebeeck
e uja mu Suid-Afrika a tunge oñele
jejakulo leeskepa. Ovañu ava va li na-
je okua li tave mu kuafa okutunga
eengulu nokuninga oikunino nepopi-
longulu. Vamue vomuvo ova mona
eeñele mu Rondebosch popepi na Kaap
nova ninga eemburu. Vamue ova ja ku
Hottentot-Holland apa pe na Somer-
set-Wes na Strand paife nova ninga
ovanoimuna. Konima jeedula 27 ka
mua li eemburu efele mu Kaap. Simon
van der Stel okua ninga omuhona
omunene uepangelo mu Kaap. Okua
pangela eedula omilongo mbali mu
Kaa. Eshi opo e ja po okua ka talela po
ohambo imue ku Hottentot-Holland.
Poñele jokujukilila keumbo eshi a dja
oko okua tuikila a juka meni ledu
fijo te uja poñele pe na oihua ja mena
naua nope na omulonga uomeva ma-
jela. Okua li pa fita oihua noikulu-
ndudu oja mena naua omuidi. Oje
okua luka po Stellenbosch. Okua shii-
va kutja otaku pumbiua eemburu di-
hapu okukuna omapungu noilja jova-
naskepa nojovañu mu Kaap. Oje okue
uja ku ava vomuRondebosch nde ta
ti okua hala oku va pa edu ngashi
tava pumbua lokuninga omapja kedu
olo a mona paife. Tete okua ja ashike
umue opo vavali fijo va hapupala.

Tapu tuikilua.

OMBIMBELI IPE.

Moilongo jovauambo omue
uja omuenda mupe. Omuenda a
enda a lombola. Olo elonduelo
moilongo ja vo, ngenge pena oshi-
ponga sha hala oku njona po oi-
longo ja vo. Mounjuni ua vo ina
mu kala eembapila diva londole
ngeno, ile elakangodi aje. Nge
va udu oshiponga omutondi ua
vo te uja a njone po oshilongo
sha vo. Ta dilile nge kOñumbi,
ile kEvale, ile kOñishinbañu
Omuimeñu umue, ota tumua
a lambalala elilandjila olo la fi-
mana okueendua. Nola kuñgula
naa po pena omaumbo. Opo a
ende ele ota londo Okakambe,
ile omulumeñu ta ende kolupadi
uoñapo inene ta lotoka sili. Esi
ohashi ningua oufiku, manga ova-
ñu aveshe ve li momaumbo. Opo
tu kese umue a ude ko keingido
eli“ Omuenda aenda a lombole ii“
Omuenda aenda a lombole ii“
Otaingida e li monhapo, osheshi
naje ota kukuma omutondi ou.

Ou a hangika ta li ouvalelo,
otai oñapo nau a hangika tavele
te likokele mokamufitu, ile moma-
nenge, neengombe tadi kukumi-
fua. Kakuna ou taongaonga, oi-
holike jomuñu aishe tai fjaala
po ngaasi eumbo la Lot mu
Shomod Efiku eli kOvauambo olo
efiku lomumuambo keshe itanje-
ngua okuhupifa omuenjo uaje,
shaashi auda ko nomatui aje
muene, na ihava tale konima.
Moluoku li hupifa ohava dimbua
aishe. Mokulotoka keshe umue
okue lineekela omaulu aje. Nge
umue ta kande omapunja, nomu-
kuao ongaashi onhaanguda, ashi-
she shimue. Shaatu ta hupu.

5.Mos. 22: 1-8., Omuenda a
enda a lombola omuambo omu-
kuetu eli melila ladja koushimba-
ñu, a hala uhupe. Te kuulukile
oimuna jomukueni.

Jes. 65: 17-20.“ Omuenda a
enda a lombole ii“ Ta popi efi-
mbo lehepuluko. Ehol. 21 ta: popi
efimbo louhamba ua Kalunga.

Efimbo tali djuulukua kovaitaveli
aveshe. Omuenda a enda a lombola
le ii“ Omuambo omukuetu omue-
nda ta londola ovauambo ave-
she.

Tu lungameni oñepo joku-
oongaonga ngaasi pefimbo la Noa.
Omuenda euja ta tungu etemba
loukriste, oukriste uteelele Kristus
meujo laje etivali. Tu lungameni
tu he lidimbuife eujo la Kristus
nokunua, oluiso, nokuhoolola
Barrabas a ninge Ohamba jou-
njuni. Ngaasi eli po a ninga O-
hamba jetu Barrabas oje eshi tua
hala. “Omuenda a enda a lombola
le ii“

Kalunga na hambelelue omolu
elimba eli tua peua ofje oshiuana
tuakala tu hena Kalunga mounju-
ni. “Omuenda a enda a lombola le ii.

Malakia Hauanga,

Ekuaco..

omupika guokahalu kontumba okiinaji. Ka-
pu na ngoka ta vulu okuhokolola ekuaco
mpoka li cike Kalunga sho ta kuaca omu-
keenelago ngoka. Ihe shoka tu shi shi osho
shika, Kalunga okua hala ehupico ljomuntu
ngoka. Ano omukueji atja ngaaka nge ta
galikana oje e nokuecela ouala ajihe mi-
kaha ja Kalunga. Oje e nokukakatela mo-
muua nokutegelela ouala Omuaa shoka a
hala oku mu ningila. Nekuaco ndjoka
Ombepo te mu kuaca oljo tuu ndjoka O-
mbepo sho te mu kumagida a damakatele
Omuaa nando pu ningue shaa shoka. Om-
untu atjangaaka otse nge tatu mu tala okua
fa kee netegameno lja sha ue ihe Ombepo
ta popi pamukalo gui ili. Noshu ngaaka
omukueji ngu ta mono ekuaco ljomu-
muunkundi ue. Omuntu ta damakatele nge-
ji Omuaa ngu nando mu je muene ita vu-
lu nando sha ihe oti inekele shili Omuaa
iha njengua oku mu hupica.

Ano natu ecele ehungo ljomuenjo
detu adihe miikaha jOmuaa noku mu da-
makatela nando pu ningue shaa shoka.

Martti Simojoki.

DIDILIKA.

Omboka mue tu tumine
iimaliua mu tuminue Oombimbe-
li, inamu jemata, sho inamu di
peua natango, oda adika da pu mo
mostora. Shaa de ja otamu di
tuminua. Ihe didilikeni kutja
Ombimbeli kehe taji pula 6/6 ano
one mboka inamu tuma iimaliua
ja guana, guedeli ko.